

บทที่ 5

สังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

จากที่ได้เสนอเรื่องของระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมในบทที่ 4 แล้วนั้น จะเห็นว่าภาษาของห้วยสามกลุ่มชนต่างกันระบบวรรณยุกต์มากกว่า 1 แบบ และจัดว่าคน “ผู้ไท” เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะทางภาษาแยกจากคน “ลาว” และคน “ญ้อ” อย่างเห็นได้ชัดเมื่อพิจารณาในแง่ของระบบวรรณยุกต์ ส่วนคน “ลาว” และคน “ญ้อ” นั้นถึงแม้จะมีเชื้อเรียกกลุ่มชนแตกต่างกันแต่กลับมีระบบวรรณยุกต์ที่กลมกลืนกันจนแยกไม่ออก

งานวิจัยนี้นอกจากจะศึกษาวรรณยุกต์ในแง่ของระบบวรรณยุกต์แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของแต่ละกลุ่มชนด้วย เพื่อดูว่าเมื่อพิจารณาในแง่ของสังลักษณะของวรรณยุกต์แล้ว ห้วยสามกลุ่มชนมีลักษณะทางภาษาเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้การศึกษาสังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของกลุ่มชนยังอาจจำเป็นไปสู่การสืบสานสังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยด้วยเดินได้อีกแนวทางหนึ่ง ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 หัวข้อ 2.4 (หน้า 43) ว่าการศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและเชิงประวัติเพื่อสืบสานสังลักษณะของวรรณยุกต์ยังมีปракฐานไม่นักนัก งานวิจัยนี้ใช้วิธีการศึกษาสังลักษณะของวรรณยุกต์ทางกลศาสตร์ตามแนวการศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยด้วยความคิดที่ว่าเมื่อวิเคราะห์สังลักษณะของวรรณยุกต์อย่างละเอียดทั่วถึงด้วยวิธีการนี้แล้วน่าจะเป็นแนวทางในการสืบสานสังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยด้วยเดินต่อไปในอนาคตได้แม้มีข้อจำกัดอยู่ว่า ผู้ที่ศึกษาสังลักษณะของวรรณยุกต์ที่ผ่านมาไม่ได้ใช้วิธีการนี้แต่ใช้การฟัง ถ้าหากมีการศึกษาในแนวนี้กันมากขึ้นในอนาคตอาจจะมีความเป็นไปได้สูงที่จะสืบสานสังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยด้วยเดินได้

ในบทที่ 5 นี้ผู้วิจัยจะเสนอให้เห็นสังลักษณะของวรรณยุกต์โดยสรุปในภาษาของแต่ละกลุ่มชน โดยพิจารณาตามการจัดกลุ่มระบบวรรณยุกต์ที่ผ่านการคัดเลือกแล้วดังที่เสนอไว้ในบทที่ 4 หัวข้อ 4.4 (ดูหน้า 101) กล่าวคือ จะบรรจุสังลักษณะของวรรณยุกต์

ที่ผ่านการคัดเลือกอย่างมีกฎหมายกำหนด (ดู 3.8.2.2 หน้า 70)¹ ลงในกล่องวรรณยุกต์แสดงระบบวรรณยุกต์แต่ละแบบในภาษาของคน “ลาว” คน “ญือ” และคน “ผู้ไท” จากนั้นจึงเปรียบเทียบสังกัดภาษะของวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสามกลุ่มชน และระหว่างภาษารองแต่ละกลุ่มชนกับภาษาต้นแบบ

5.1 สังกัดภาษะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว”

ในภาษาของคน “ลาว” มีระบบวรรณยุกต์ที่มีผู้บอกภาษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปอยู่ 3 แบบ (ดูภาพที่ 26 หน้า 102) เมื่อบรรจุสังกัดภาษะของวรรณยุกต์ลงในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบและในภาษาลาวต้นแบบ แสดงไว้ในภาพที่ 35 หน้า 122

จากภาพที่ 35 สามารถแยกกล่าวเปรียบเทียบสังกัดภาษะของวรรณยุกต์ระหว่างภาษารองคน “ลาว” กับภาษาลาวต้นแบบ และระหว่างภาษารองคน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบได้ดังนี้

สังกัดภาษะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับภาษาลาวต้นแบบ

จากภาพที่ 35 จะเห็นว่ามีวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” เพียงบางหน่วยเสียงเท่านั้นที่มีสังกัดภาษะคล้ายคลึงกับภาษาลาวต้นแบบ ได้แก่

- วรรณยุกต์ในช่อง A 123 ในภาษาของคน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบ เป็นเสียงตอก-ขึ้น คล้ายคลึงกับวรรณยุกต์ในช่อง A1 ในภาษาลาวต้นแบบซึ่งเป็นเสียงระดับ-ขึ้น

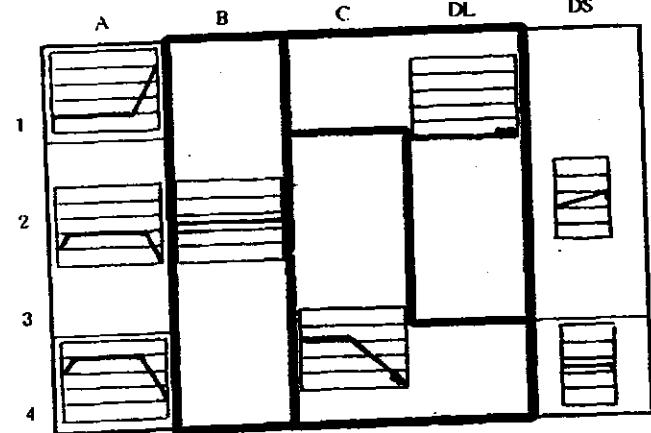
- วรรณยุกต์ในช่อง DS 1234 ในภาษาของคน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบเป็นเสียงขึ้น เหมือนวรรณยุกต์ในช่อง DS 123 ในภาษาลาวต้นแบบ

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า ในภาษารองคน “ลาว” มีสังกัดภาษะของวรรณยุกต์ ส่วนใหญ่แตกต่างจากในภาษาลาวต้นแบบอย่างเห็นได้ชัด

¹ ศูนย์อبحاثภาษาเพื่อสนับสนุนสังกัดภาษะของวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาที่เป็นคน “ลาว” คน “ญือ” และคน “ผู้ไท” ในภาคเหนือฯ

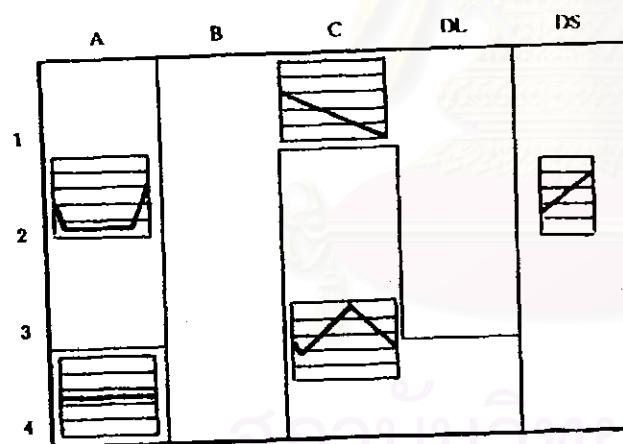
ภาพที่ 35 สักลักษณะของรัฐสุกตในภาษาองค์ “ลาว” และภาษาลาวนแบบ

ภาษาลาวนแบบ

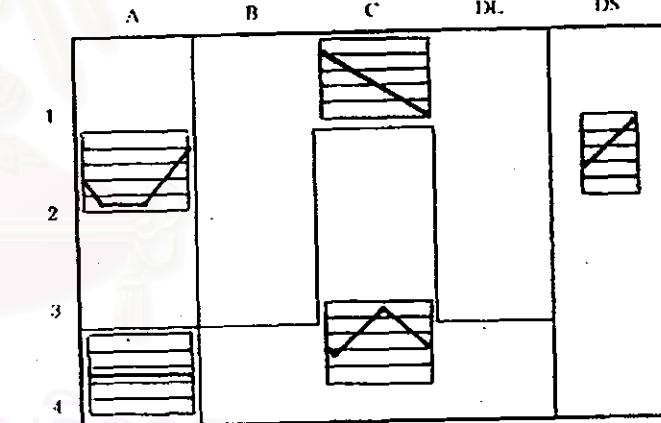

ภาษาองค์ “ลาว”

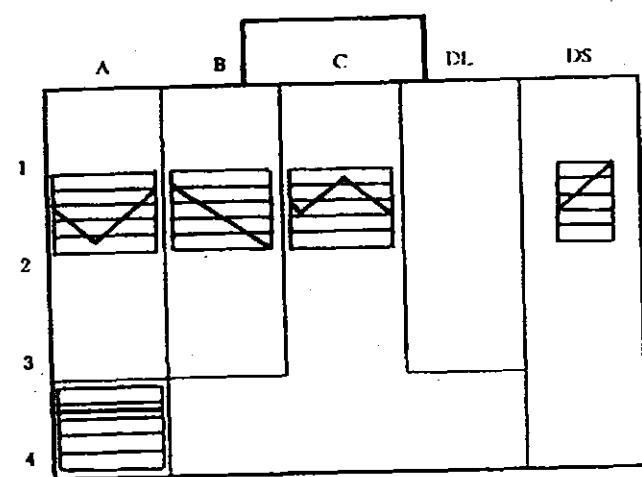
แบบที่ 1

แบบที่ 2

แบบที่ 3

ສັກລັກຂະນະຂອງວຽກຢູ່ໃນພາສາຂອງຄົນ “ລາວ”

ຈາກພາກທີ 35 ຂ້າງຕັ້ນຈະເຫັນວ່າ ຮະບນບວຮຣັນຢູ່ຂອງຄົນ “ລາວ” ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເປັນ 3 ແບບນັ້ນ ຖຸກແບບມີສັກລັກຂະນະຂອງວຽກຢູ່ຕໍລ້າຍຄືລົງກັນເປັນສ່ວນໄຫວ້ໄດ້ແກ່

- ວຽກຢູ່ໃນແຄວ A

ໃນຮະບນບວຮຣັນຢູ່ທັງ 3 ແບບຂອງຄົນ “ລາວ” ມີສັກລັກຂະນະຂອງວຽກຢູ່ໃນແຄວ A ດ້ວຍຄືລົງກັນ ໄດ້ແກ່

- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ A 123 ເປັນເສື່ອງທິກ-ຂຶ້ນ

- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ A4 ເປັນເສື່ອງຮະດັບ

- ວຽກຢູ່ໃນແຄວ B, C ແລະ DL

ໃນຮະບນບວຮຣັນຢູ່ທັງ 3 ແບບຂອງຄົນ “ລາວ” ລົວແຕ່ມີສັກລັກຂະນະຂອງວຽກຢູ່ໃນແຄວ B, C ແລະ DL ດ້ວຍຄືລົງກັນ ໄດ້ແກ່

- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ B 123 (ຮະບນບວຮຣັນຢູ່ແບບທີ 1 ຮວມ B4 ແລະ ແບບທີ 3 ຮວມ C1 ດ້ວຍ) ແລະ DL 123 ເປັນເສື່ອງທິກ

- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ B4, C 234 ແລະ DL4 ເປັນເສື່ອງຂຶ້ນ-ທິກ

- ວຽກຢູ່ໃນແຄວ DS

ໃນຮະບນບວຮຣັນຢູ່ທັງ 3 ແບບຂອງຄົນ “ລາວ” ມີສັກລັກຂະນະຂອງວຽກຢູ່ໃນແຄວ DS ເປັນເສື່ອງຂຶ້ນ ແມ່ນອັນກັນ

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງກ່າວໂທຍສຽງໄດ້ວ່າ ໃນພາສາຂອງຄົນ “ລາວ” ທີ່ມີຮະບນບວຮຣັນຢູ່ທີ່ອີ່ມີລັກຂະນະການແຍກເສີ່ງຮ່ວມເສີ່ງຂອງວຽກຢູ່ແຕກຕ່າງກັນດີ່ງ 3 ແບບ ແຕ່ມີສັກລັກຂະນະຂອງວຽກຢູ່ເໜີມອັນທີ່ອີ່ມີຄຳລົງຄືລົງກັນນອຍໆງ່າຍເຫັນໄດ້ຫຼັດ

**ສຕາບນວຍບໍລິການ
ຈຸ່າດລົງກຣນົມໝາວິທຍາລ້າຍ**

5.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ”

ในภาษาของคน “ญ้อ” มีระบบวรรณยุกต์ที่มีผู้บอกภาษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปอยู่ 3 แบบ (ดูภาพที่ 27 หน้า 105) สัทลักษณะของวรรณยุกต์ลงในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบและในภาษาญ้อต้นแบบแสดงไว้ในภาพที่ 36 หน้า 125

ในที่นี้สามารถแยกกล่าวเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ระหว่างภาษาของคน “ญ้อ” กับภาษาญ้อต้นแบบ และระหว่างภาษาของคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบจากภาพที่ 36 ได้ดังนี้

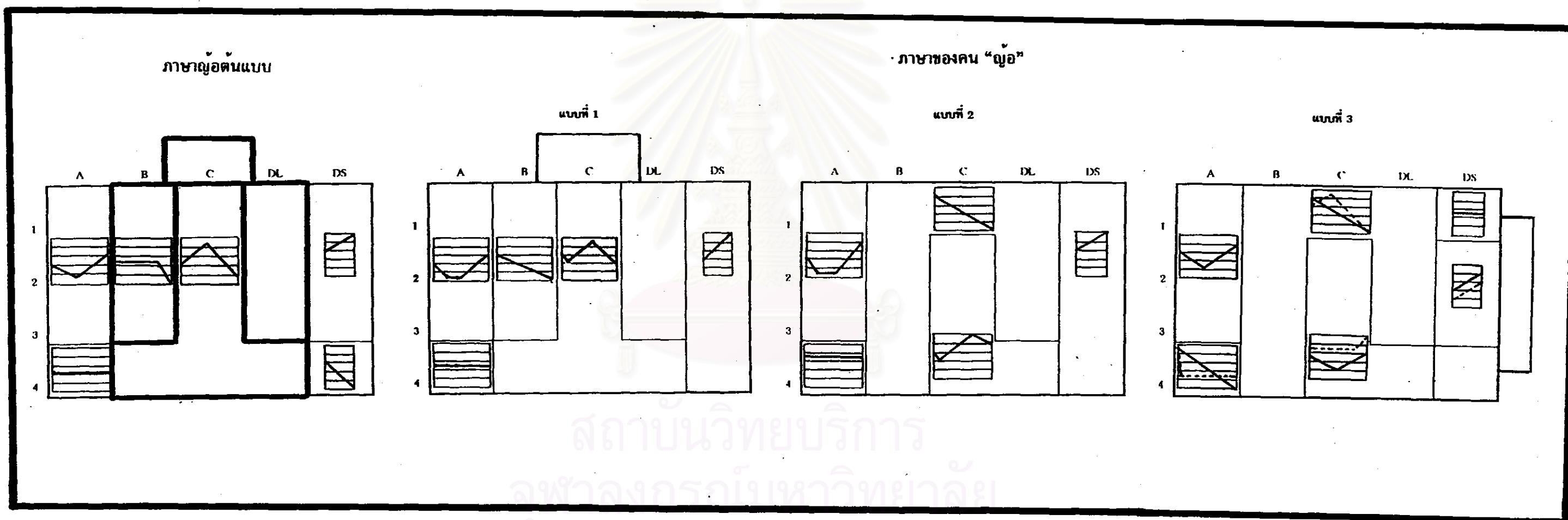
สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” กับภาษาญ้อต้นแบบ

จากภาพที่ 36 จะเห็นว่ามีวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” บางหน่วยเสียงมีสัทลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาญ้อต้นแบบ ได้แก่

- วรรณยุกต์ในช่อง A 123 ในภาษาของคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบ เป็นเสียงตอก-ชื่น เหมือนในภาษาญ้อต้นแบบ
- วรรณยุกต์ในช่อง A4 ในภาษาของคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 และ 2 เป็นเสียงระดับ เหมือนในภาษาญ้อต้นแบบ ยกเว้นในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ญ้อ” ซึ่งเป็นเสียงตอก หรือตอก-ระดับ
- วรรณยุกต์ในแคล B, C และ DL ได้แก่ $B4=C1234=DL4$ ในภาษาของคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 และ $C234=DL4$ ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 เป็นเสียงชื่น-ตอก เหมือนในภาษาญ้อต้นแบบ ยกเว้นในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ญ้อ” เป็นเสียงตอก-ชื่น (เหมือนในภาษาของคน “ผู้ไทย” ดูภาพที่ 37 หน้า 128) หรือระดับ-ชื่น
- วรรณยุกต์ในช่อง DS ในภาษาของคน “ญ้อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 แบบ เป็นเสียงชื่น เหมือนในภาษาญ้อต้นแบบ ยกเว้นในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ญ้อ” ซึ่งมีเสียงระดับในช่อง DS1 และ DS4 เพิ่มเข้ามา

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า ภาษาของคน “ญ้อ” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่คล้ายคลึงกับภาษาญ้อต้นแบบปراภูมิให้เห็นอย่างชัดเจนหลายหน่วยเสียง ซึ่งต่างจากสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับภาษาลาວต้นแบบดังกล่าวมาแล้ว

ภาพที่ 36 สักลักษณะของรرمยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” และภาษาญ้อต้นแบบ

ສັກລັກຂະພະຂອງວຽກຢູ່ໃນພາສາຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ”

ຈາກພາກທີ 36 ຂ້າງຕັນຈະເຫັນວ່າ ໃນພາສາຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ” ທີ່ມີຮບບວຽກຢູ່ແຕກຕ່າງກັນເປັນ 3 ແບບນັ້ນ ຖຸກແບບນີ້ສັກລັກຂະພະຂອງວຽກຢູ່ທີ່ຄລ້າຍຄລິ້ງກັນເປັນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ແກ່

- ວຽກຢູ່ໃນແກ່ວ A

ໃນຮບບວຽກຢູ່ທີ່ 3 ແບບຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ” ມີສັກລັກຂະພະໃນແກ່ A ຄລ້າຍຄລິ້ງກັນທັງໝົດ ໄດ້ແກ່

- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ A 123 ເປັນເສີຍຕກ-ຫຸ້ນ
- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ A4 ເປັນເສີຍຮະດັບ ຍກເວັ້ນຮບບວຽກຢູ່ແບບທີ່ 3 ເປັນເສີຍຕກ ອີຣອຕກ-ຮະດັບ

- ວຽກຢູ່ໃນແກ່ວ B, C ແລະ DL

ໃນຮບບວຽກຢູ່ທີ່ 3 ແບບຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ” ມີສັກລັກຂະພະຂອງວຽກຢູ່ໃນແກ່ B, C ແລະ DL ຄລ້າຍຄລິ້ງກັນ ໄດ້ແກ່

- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ B 123 (ຮບບວຽກຢູ່ແບບທີ່ 2 ແລະ 3 ລວມ B4 ແລະ C1 ດ້ວຍ) ແລະ DL 123 ເປັນເສີຍຕກ
- ວຽກຢູ່ໃນຊ່ອງ B4, C 234 ແລະ DL4 (ຮບບວຽກຢູ່ແບບທີ່ 1 ລວມ C1 ດ້ວຍ) ເປັນເສີຍຫຸ້ນ-ຕກ ຍກເວັ້ນໃນຮບບວຽກຢູ່ແບບທີ່ 3 ເປັນເສີຍຕກ-ຫຸ້ນ ອີຣອຮະດັບ-ຫຸ້ນ

- ວຽກຢູ່ໃນແກ່ວ DS

ໃນຮບບວຽກຢູ່ທີ່ 3 ແບບຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ” ເປັນເສີຍຫຸ້ນ ເໜີອນກັນ ຍກເວັ້ນໃນຮບບວຽກຢູ່ແບບທີ່ 3 ທີ່ມີເສີຍຮະດັບ ເພີ່ມເຂົ້າມາໃນຊ່ອງ DS1 ແລະ DS4

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງກລ່າວໂດຍສຽບໄດ້ວ່າ ໃນພາສາຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ” ທີ່ມີຮບບວຽກຢູ່ທີ່ອີ່ມີສັກລັກຂະພະກາຍເຊີຍຮັມເສີຍຂອງວຽກຢູ່ແຕກຕ່າງກັນຄື່ງ 3 ແບບ ແຕ່ມີສັກລັກຂະພະຂອງວຽກຢູ່ທີ່ຄລ້າຍຄລິ້ງເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຈະມີກີ່ເພີ່ມໃນພາສາຂອງຄົນ “ຜູ້ອ້າ” ທີ່ມີຮບບວຽກຢູ່ແບບທີ່ 3 ເກົ່ານັ້ນທີ່ມີສັກລັກຂະພະຂອງວຽກຢູ່ບາງໜ້າຍເສີຍທີ່ແຕກຕ່າງອອກໄປ

5.3 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไทย”

ในภาษาของคน “ผู้ไทย” มีระบบวรรณยุกต์ที่มีผู้บอกรากภาษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อยู่ 2 แบบ (ฤกษาที่ 26 หน้า 102) สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบและในภาษาผู้ไทยต้นแบบ แสดงไว้ในภาพที่ 37 หน้า 128

ในที่นี้สามารถแยกกล่าวเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ระหว่างภาษาของคน “ผู้ไทย” กับภาษาผู้ไทยต้นแบบ และระหว่างภาษาของคน “ผู้ไทย” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบจากภาพที่ 37 ได้ดังนี้

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไทย” กับภาษาผู้ไทยต้นแบบ

จากภาพที่ 37 จะเห็นว่ามีวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไทย” เพียงบางหน่วย เสียงเท่านั้นที่มีสัทลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาผู้ไทยต้นแบบ ได้แก่

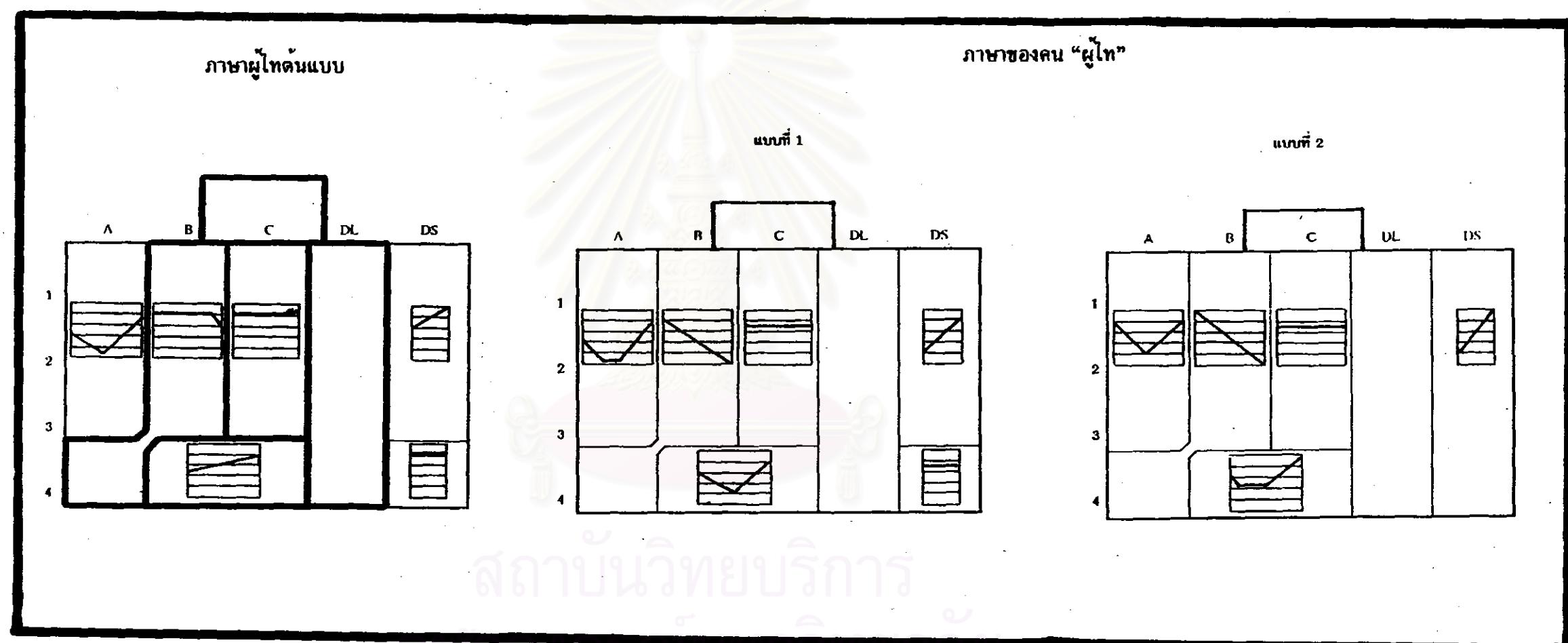
- วรรณยุกต์ในช่อง A 123 ในภาษาของคน “ผู้ไทย” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบ เป็นเสียงตอก-ชี้น เหมือนในภาษาผู้ไทยต้นแบบ
- วรรณยุกต์ในช่อง C 123 ในภาษาของคน “ผู้ไทย” ที่มีระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบ เป็นเสียงระดับ เหมือนในภาษาผู้ไทยต้นแบบ

- วรรณยุกต์ในช่อง DS 123 ในภาษาของคน “ผู้ไทย” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 และในช่อง DS 1234 ในภาษาของคน “ผู้ไทย” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 เป็นเสียงชี้น เหมือนในภาษาผู้ไทยต้นแบบ

- วรรณยุกต์ในช่อง DS4 ในภาษาของคน “ผู้ไทย” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 เป็นเสียงระดับ เหมือนในภาษาผู้ไทยต้นแบบ

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า ในภาษาของคน “ผู้ไทย” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ บางหน่วยเสียงที่คล้ายคลึงกับในภาษาผู้ไทยต้นแบบปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง เช่นเดียวกับในภาษาของคน “ญ้อ” และภาษาญ้อต้นแบบที่กล่าวถึงในข้างต้น

ภาพที่ 37 สักลักษณะของรرمยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไทย” และภาษาผู้ไทยเดิมแบบ

สังลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ผู้ไทย”

จากภาพที่ 37 ข้างต้นจะเห็นว่า ระบบวรรณยุกต์ของคน “ผู้ไทย” ที่แตกต่างกัน เป็น 2 แบบนั้น ทุกแบบมีสังลักษณะของวรรณยุกต์คล้ายคลึงกัน ได้แก่

- วรรณยุกต์ในแบบ A, B และ DL

ในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบของคน “ผู้ไทย” มีสังลักษณะของวรรณยุกต์ในช่อง A4, B 123 และ DL 1234 เป็นเสียงตกล เมื่อถอดกัน

- วรรณยุกต์ในช่อง B4 และ C4

ในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบของคน “ผู้ไทย” มีสังลักษณะของวรรณยุกต์ในช่อง B4 และ C4 เป็นเสียงตกล-ชื่น เมื่อถอดกัน

- วรรณยุกต์ในช่อง C 123

ในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบของคน “ผู้ไทย” มีสังลักษณะของวรรณยุกต์ในช่อง C 123 เป็นเสียงระดับ เมื่อถอดกัน

- วรรณยุกต์ในแบบ DS

ในระบบวรรณยุกต์ทั้ง 2 แบบของคน “ผู้ไทย” มีสังลักษณะของวรรณยุกต์ในแบบ DS เป็นเสียงชื่น เมื่อถอดกัน แต่ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 มีเสียงระดับในช่อง DS4 เพิ่มเข้ามา

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในภาษาของคน “ผู้ไทย” มีระบบวรรณยุกต์หรือมีสังลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์แตกต่างกัน 2 แบบ แต่กลับมีสังลักษณะของวรรณยุกต์คล้ายหน่วยเสียงที่เหมือนกันอย่างเห็นได้ชัด

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

5.4 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท”

ดังที่ได้เสนอผลการเปรียบเทียบระบบบรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” มาแล้วในบทที่ 4 หัวข้อ 4.4 และผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า คน “ผู้ไท” มีลักษณะทางภาษาแยกจากคน “ลาว” และคน “ญ้อ” ในขณะที่คน “ลาว” และคน “ญ้อ” กลับมีลักษณะทางภาษาที่คลุมคลินกัน แยกจากกันไม่ได้ เมื่อพิจารณาในแง่ของระบบบรรณยุกต์ ในที่นี้ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ ในภาษาของทั้งสามกลุ่มชนเพื่อดูว่าเมื่อพิจารณาในแง่ของสัทลักษณะของวรรณยุกต์แล้ว ลักษณะทางภาษาของทั้งสามกลุ่มชนเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของกลุ่มชน ที่ลະคู่ ตามการเปรียบเทียบระบบบรรณยุกต์ในบทที่ 4 หัวข้อ 4.4 (ดูหน้า 101) โดยเริ่มจากภาษาของคน “ลาว” กับภาษาของคน “ผู้ไท”, ภาษาของคน “ญ้อ” กับภาษาของคน “ผู้ไท” และภาษาของคน “ลาว” กับภาษาของคน “ญ้อ”

5.4.1 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับคน “ผู้ไท”

ในระบบบรรณยุกต์ 3 แบบของคน “ลาว” และในระบบบรรณยุกต์ 2 แบบของคน “ผู้ไท” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์แสดงไว้ในภาพที่ 38 หน้า 131

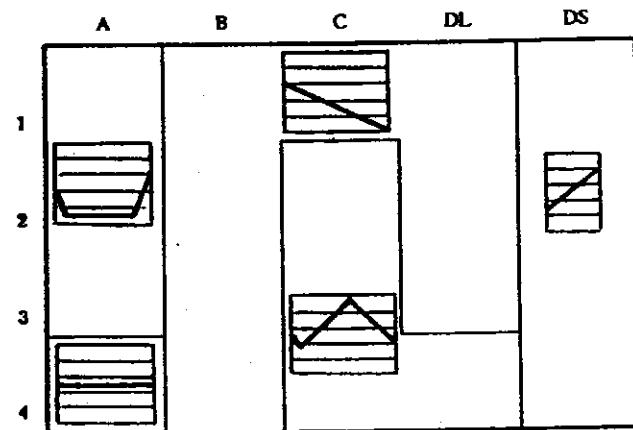
จากภาพที่ 38 จะเห็นว่า ในภาษาของคน “ลาว” กับคน “ผู้ไท” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงแตกต่างกัน แต่ก็มีหลายหน่วยเสียงที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่

- วรรณยุกต์ในช่อง A 123 เป็นเสียงตอก-ชืน
- วรรณยุกต์ในแดว B และ DL ได้แก่ B 123 และ DL 123 (บางครั้งรวม B4 ในภาษาของคน “ลาว” และ DL4 ในภาษาของคน “ผู้ไท”) เป็นเสียงตอก
- วรรณยุกต์ในแดว DS เป็นเสียงชืน เมื่อถูกตัดออก แต่ในระบบบรรณยุกต์แบบที่ 1 ของคน “ผู้ไท” มีเสียงระดับ เพิ่มเข้ามาในช่อง DS4

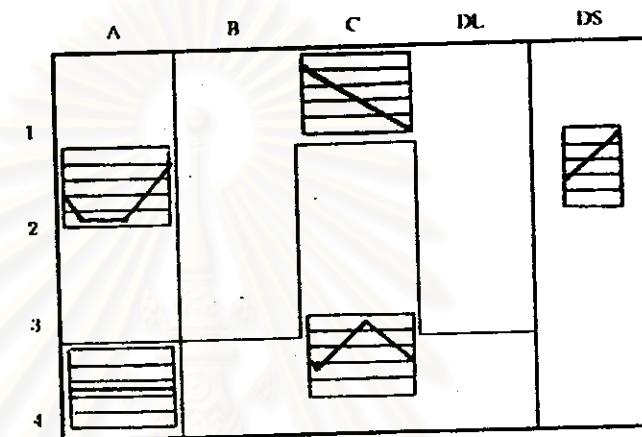
ภาพที่ 38 เปรียบเทียบสัดส่วนของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “สาว” กับ
ภาษาของคน “ผู้ชาย”

ภาษาของคน “สาว”

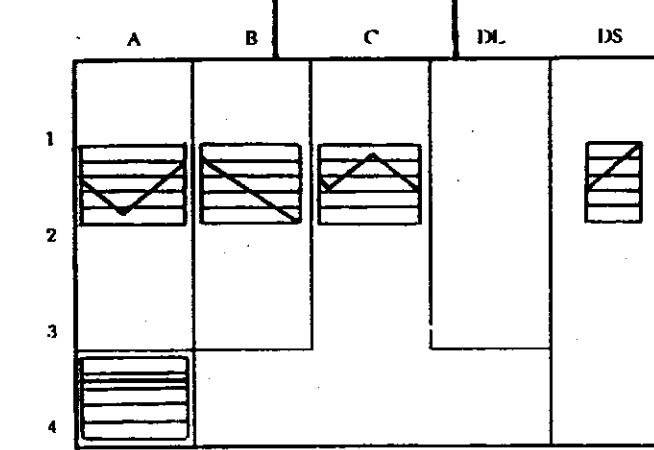
แบบที่ 1

แบบที่ 2

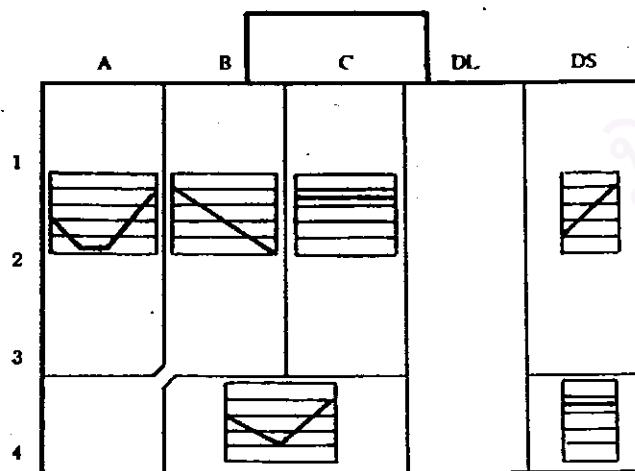

แบบที่ 3

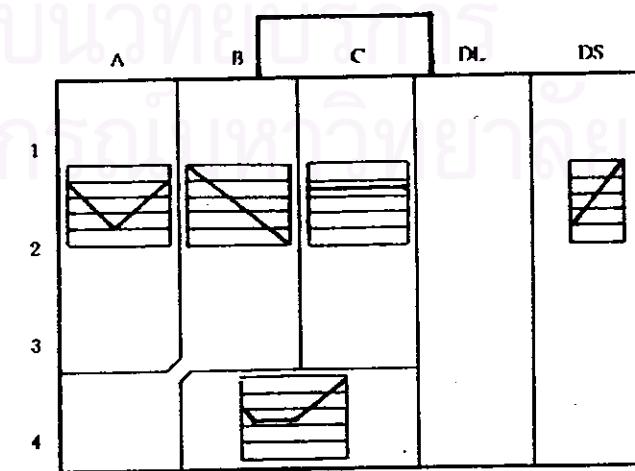

ภาษาของคน “ผู้ชาย”

แบบที่ 1

แบบที่ 2

5.4.2 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ญ้อ” กับคน “ผู้ไทย”

ในระบบวรรณยุกต์ 3 แบบของคน “ญ้อ” และในระบบวรรณยุกต์ 2 แบบของคน “ผู้ไทย” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์แสดงไว้ในภาพที่ 39 หน้า 133

จากภาพที่ 39 จะเห็นว่า ในภาษาของคน “ญ้อ” กับคน “ผู้ไทย” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงแตกต่างกัน แต่ก็มีหลายหน่วยเสียงที่คล้ายคลึงกันได้แก่

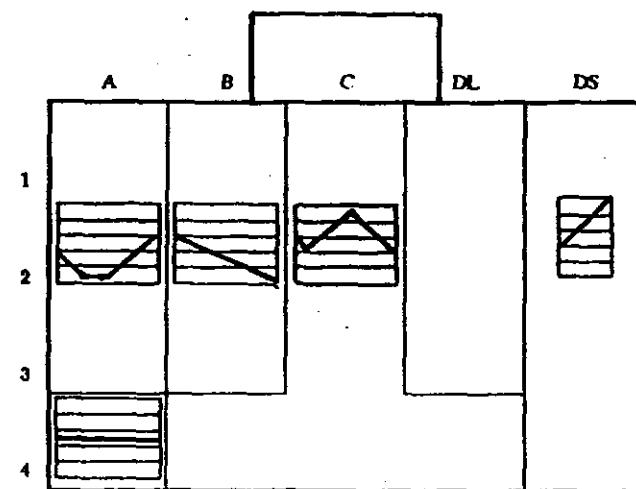
- วรรณยุกต์ในช่อง A 123 เป็นเสียงตอก-ขึ้น
- วรรณยุกต์ในແດວ B และ DL ได้แก่ B 123 และ DL 123 (บางครั้งรวม B4 ในภาษาของคน “ญ้อ” และ DL4 ในภาษาของคน “ผู้ไทย”) เป็นเสียงตอก
- วรรณยุกต์ในແດວ DS เป็นเสียงขึ้น แต่มีเสียงระดับเพิ่มเข้ามาในช่อง DS1 ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ญ้อ” และในช่อง DS4 ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ของคน “ผู้ไทย”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

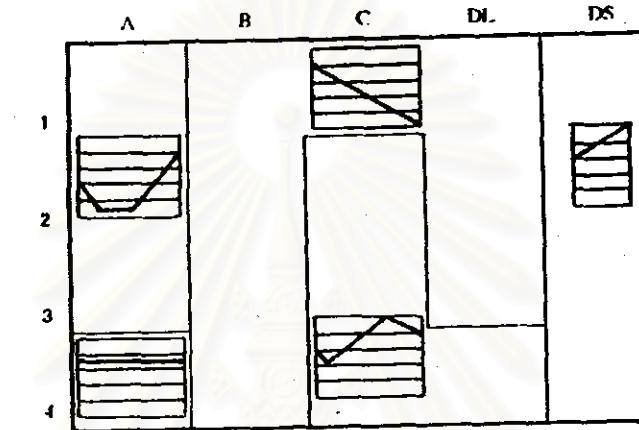
ภาพที่ 39 เปรียบเทียบสัดส่วนของร้อยละในภาษาของคน “ญี่ปุ่น” กับภาษาของคน “ฝรั่ง”

ภาษาของคน “ญี่ปุ่น”

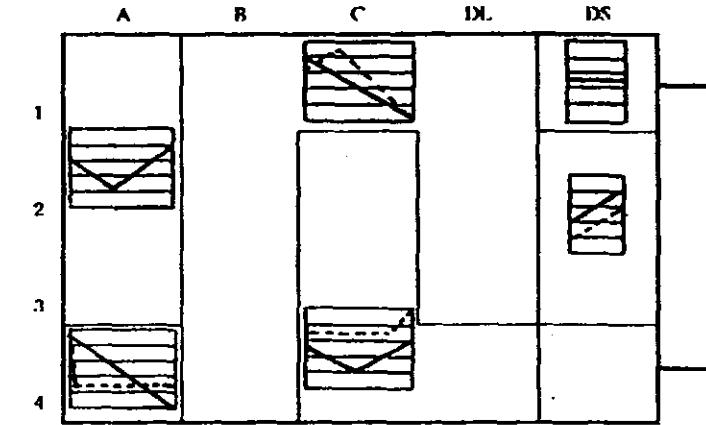
แบบที่ 1

แบบที่ 2

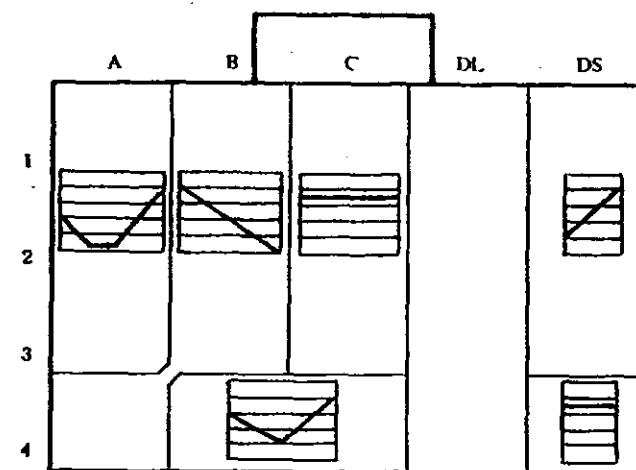

แบบที่ 3

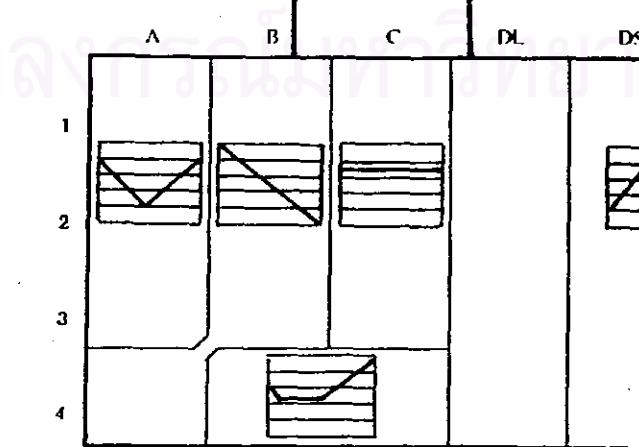

ภาษาของคน “ฝรั่ง”

แบบที่ 1

แบบที่ 2

5.4.3 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับคน “ญี่อ”

ในระบบวรรณยุกต์ 3 แบบของคน “ลาว” และในระบบวรรณยุกต์ 3 แบบของคน “ญี่อ” มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ แสดงไว้ในภาพที่ 40 หน้า 135

จากการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญี่อ” ที่กล่าวมาแล้วใน 4.4.3 (หน้า 108) และแสดงให้เห็นว่า ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญี่อ” มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์แบบเดียวกันและจัดเป็นคู่ๆ ได้ ได้แก่ ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ของคน “ลาว” กับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 และ 3 ของคน “ญี่อ”， ระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ลาว” กับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ของคน “ญี่อ” และระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ของคน “ลาว” กับภาษาญี่อต้นแบบ

ในที่นี้ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” กับคน “ญี่อ” ตามระบบวรรณยุกต์ที่เหมือนกันที่สุด เพื่อให้เห็นว่า ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญี่อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบเดียวกัน จะมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์เหมือนหรือคล้ายคลึงกันหรือไม่

5.4.3.1 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ของคน “ลาว” กับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 และ 3 ของคน “ญี่อ”

จากภาพที่ 40 (ดูหน้า 135) จะเห็นว่า ในภาษาของคน “ลาว” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 และคน “ญี่อ” ที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 และ 3 มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์คล้ายคลึงกันทุกหน่วยเสียง ดังนี้

- วรรณยุกต์ในแคว A ได้แก่

- วรรณยุกต์ในช่อง A 123 เป็นเสียงตอก-ชืน

- วรรณยุกต์ในช่อง A4 เป็นเสียงระดับ ยกเว้น ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ญี่อ” เป็นเสียงตอก หรือตอก-ระดับ

- วรรณยุกต์ในแคว B, C และ DL ได้แก่

- วรรณยุกต์ในช่อง B1234=C1=DL123 เป็นเสียงตอก

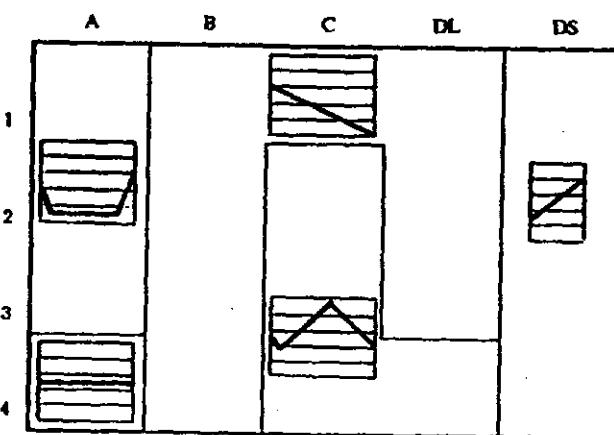
- วรรณยุกต์ในช่อง C234=DL4 เป็นเสียงชืน-ตอก ยกเว้น ในระบบ

วรรณยุกต์แบบที่ 3 ของคน “ญี่อ” เป็นเสียงตอก-ชืน หรือระดับ-ชืน

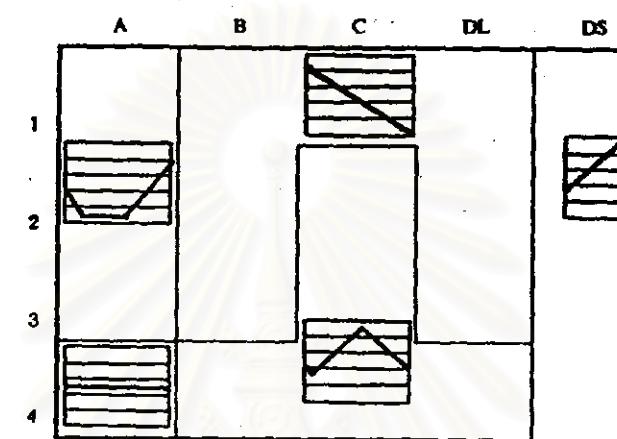
ภาพที่ 40 เปรียบเทียบสัดส่วนของรั้วผูกตัวในภาษาช่องคน “ล่า” กับภาษาช่องคน “ญ้อ”

ภาษาช่องคน “ล่า”

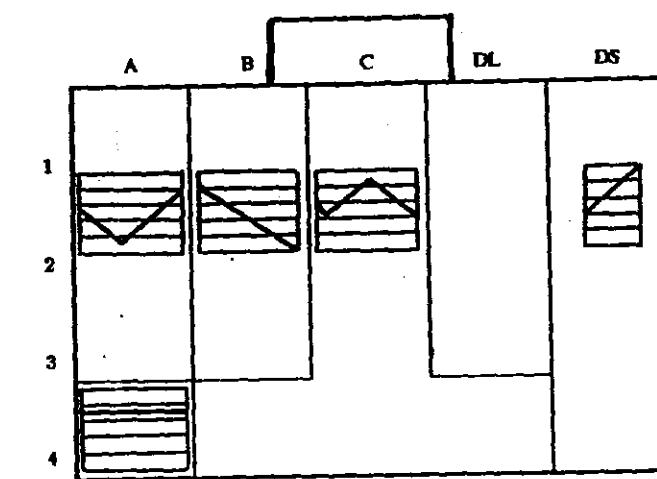
แผนที่ 1

แผนที่ 2

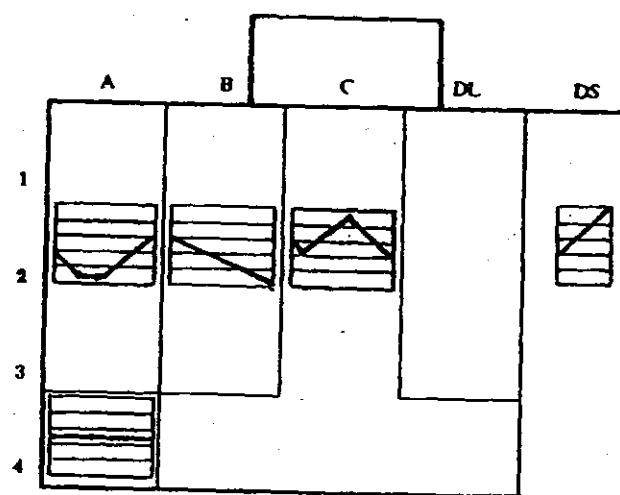

แผนที่ 3

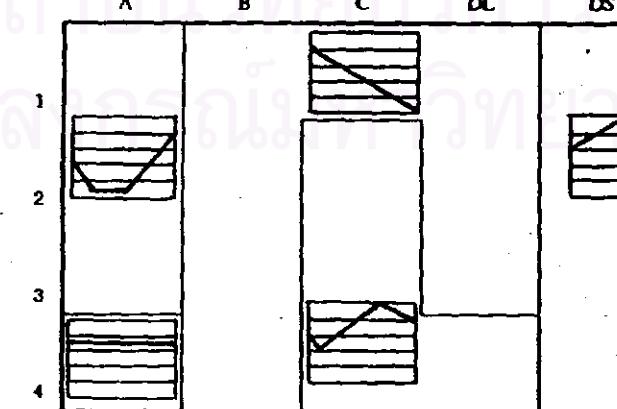

ภาษาช่องคน “ญ้อ”

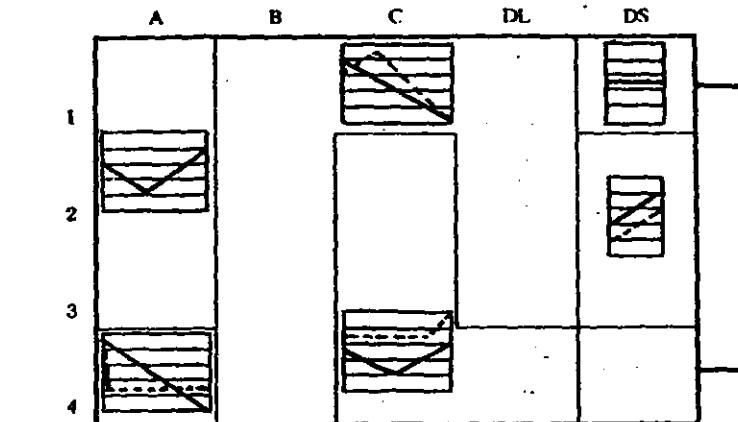
แผนที่ 1

แผนที่ 2

แผนที่ 3

- วรรณยุกต์ในແຄຣ DS ໄດ້ແກ່

- วรรณยุกต์ໃນ DS 1234 ເປັນເສີຍຫື່ນ ແຕ່ໃນຮະບນວຽກແບບທີ 3 ຂອງຄນ “ຢູ່ອ້າ” ມີເສີຍຮະດັບເພີ່ມເຂົ້າມາໃນ DS1 ແລະ DS4

5.4.3.2 ເປັນເທິບເທິບສັກລັກຜະນະຂອງວຽກແບບທີ 3 ຂອງຄນ “ລາວ” ກັບຮະບນວຽກແບບທີ 1 ຂອງຄນ “ຢູ່ອ້າ”

ຈາກກາພທີ 40 (ດູ້ນໍາ 135) ຈະເຫັນວ່າ ໃນການຂອງຄນ “ລາວ” ທີ່ມີຮະບນວຽກແບບທີ 3 ແລະ ຄນ “ຢູ່ອ້າ” ທີ່ມີຮະບນວຽກແບບທີ 1 ມີສັກລັກຜະນະຂອງວຽກແບບທີ່ຄ້າຍຄຶງກັນທຸກໆໜ່ວຍເສີຍດັ່ງນີ້

- ວຽກແບບໃນແຄຣ A ໄດ້ແກ່

- ວຽກແບບໃນຂອງ A 123 ເປັນເສີຍຕກ-ຫື່ນ
- ວຽກແບບໃນຂອງ A4 ເປັນເສີຍຮະດັບ

- ວຽກແບບໃນແຄຣ B, C ແລະ DL ໄດ້ແກ່

- ວຽກແບບໃນຂອງ B123=DL123 ເປັນເສີຍຕກ
- ວຽກແບບໃນຂອງ B4=C1234=DL4 ເປັນເສີຍຫື່ນ-ຕກ

- ວຽກແບບໃນແຄຣ DS ໄດ້ແກ່

ວຽກແບບໃນ DS 1234 ເປັນເສີຍຫື່ນ

ນອກຈາກຮະບນວຽກແບບທີ່ໃນການຂອງຄນ “ລາວ” ກັບຄນ “ຢູ່ອ້າ” ທີ່ເໝີອັກັນເປັນຄຸ້ງດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຈາກກາພທີ 40 (ດູ້ນໍາ 135) ຈະເຫັນວ່າ ຮະບນວຽກແບບທີ່ 2 ຂອງຄນ “ລາວ” ນັ້ນມີສັກຜະນະການແຍກເສີຍຮຸມເສີຍຄ້າຍຄຶງກັນການຢູ່ອ້ອັນແບບ (ດູ້ກາພທີ 33 ນໍາ 114) ໃນທີ່ນີ້ຈຶ່ງໄດ້ເປັນເທິບເທິບສັກລັກຜະນະຂອງວຽກແບບທີ່ 2 ຂອງຄນ “ລາວ” ກັບການຢູ່ອ້ອັນແບບໄວ້ໃນ 5.4.3.3

5.4.3.3 ເປັນເທິບເທິບສັກລັກຜະນະຂອງວຽກແບບທີ່ 2 ຂອງຄນ “ລາວ” ກັບການຢູ່ອ້ອັນແບບ

ວຽກແບບທີ່ໃນການຂອງຄນ “ລາວ” ທີ່ມີຮະບນວຽກແບບທີ່ 2 ມີສັກລັກຜະນະຂອງວຽກທີ່ໜ່ວຍເສີຍຄ້າຍຄຶງກັນການຢູ່ອ້ອັນແບບ (ດູ້ກາພທີ 36 ນໍາ 125) ດັ່ງນີ້

- วรรณยุกต์ในแคว A ได้แก่
  - วรรณยุกต์ในช่อง A 123 เป็นเสียงตอก-ขึ้น
  - วรรณยุกต์ในช่อง A4 เป็นเสียงระดับ
- วรรณยุกต์ในแคว B, C และ DL ได้แก่
  - วรรณยุกต์ในช่อง B4=C234=DL4 เป็นเสียงขึ้น-ตก
- วรรณยุกต์ในแคว DS ได้แก่
  - วรรณยุกต์ใน DS 1234 ในระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ของคน “ลาว” และ DS 123 ในภาษาญือตันแบบ เป็นเสียงขึ้น แต่ในภาษาญือตันแบบ มีเสียงตกเพิ่มเข้ามาในช่อง DS4

เมื่อเปรียบเทียบสักลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญือ” ในข้างต้น แสดงให้เห็นว่า นอกจากในภาษาของทั้ง 2 กลุ่มนี้จะมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์ที่เหมือนกันแล้วยังมีสักลักษณะของวรรณยุกต์ที่เหมือนกันแนบทุกหน่วยเสียงอีกด้วย ส่วนในภาษาของคน “ลาว” ที่มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงของวรรณยุกต์คล้ายคลึงกับภาษาญือตันแบบก็มีสักลักษณะของวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงคล้ายคลึงกับภาษาญือตันแบบเช่นเดียวกัน

สรุป

จากการเปรียบเทียบสักลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสามกลุ่มนี้ใน 5.4.1-5.4.3 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญือ” มีระบบวรรณยุกต์ปะปนกัน และคน “ผู้ไท” มีระบบวรรณยุกต์แตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิง (ดูบทที่ 4) แต่เมื่อพิจารณาในเรื่องสักลักษณะของวรรณยุกต์แล้ว สามารถกล่าวได้ว่า ในภาษาของทั้งสามกลุ่มนี้มีสักลักษณะของวรรณยุกต์คล้ายคลึงกันมากเมื่อมองในภาพรวม (ทั้งๆที่ในภาษาตันแบบของแต่ละกลุ่มนี้มีสักลักษณะของวรรณยุกต์ส่วนใหญ่แตกต่างกัน) (ดูภาพที่ 41 หน้า 139) ก็ตามคือ เมื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบ สักลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของทั้งสามกลุ่มนี้พบว่า ในภาษาของคน “ผู้ไท” มีสักลักษณะของวรรณยุกต์คล้ายหน่วยเสียงเหมือนในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญือ” ได้แก่ วรรณยุกต์ในช่อง A 123 ในภาษาของทั้งสามกลุ่มนี้เป็นเสียง ขึ้น, วรรณยุกต์ในช่อง B123=DL123 (บางครั้งในภาษาของคน “ลาว” และคน “ญือ” รวม B4 และในภาษาของคน “ผู้ไท” รวม DL4 ด้วย) เป็นเสียง ตก และวรรณยุกต์ในแคว DS

(DS 1234 หรือบางครั้งในภาษาของคน “ญ้อ” เป็น DS 23 และในภาษาของคน “ผู้ไท” เป็น DS 123) เป็นเสียง ชื่น เหมือนกันทั้งหมด

การที่พบว่าภาษาของทั้งสามกลุ่มชนในงานวิจัยนี้มีสัมภัคชณ์ของวรรณยุกต์ คล้ายคลึงกันนับเป็นกรณีที่น่าสนใจที่จะศึกษาต่อไปในอนาคต เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจน ยิ่งขึ้นเกี่ยวกับอิทธิพลที่ภาษาที่พูดในบริเวณใกล้เคียงกันอาจมีต่อกัน

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 41 สัดส่วนระยะเวลาการอยู่ในภาวะของคน “สาว” คน “ลูก” คน “ผู้ใหญ่”
และการดูแลแบบ

